

ЗЬНІЧ

САНАТА РОСТАНІ

**ВИДАВЕЦТВА
"БЕРАГ"**

Увазе нашаму чытачу прапануем зборнік паэзіі Зьніча - "Сьвятая
Ростані". Вершы прысвечаны 1000-чу годзі Хрышчэння Русі.
Хрысціянскі матыў не ёсць новым у беларускай літаратуры.
Вярталіся да яго ў сваёй творчасці Я. Колас, Я. Купала, У. Жылка,
Н. Арсенева і другія. Зборнік гэты набірае большай вартасці тым,
што ўсе вершы змешчаны ў ім узніклі на пад Савецкай Беларусі, дзе
безупынна праводзіцца пастаянная атоізацыя грамадства. Нават
"перабудова" не дала магчымасці пабачыць гэтых вершаў у БССР.
І таму без згоды і ведаў аўтара публікуюцца яны ў нашым выдавец-
тве.

Зборнік складаецца з пяці частак. Кожная з іх кранае ці то гра-
мадскія, маральныя, філасофскія тэмы. Многа вершаў вымагае ўсе-
баковага ведання беларускай савецкай рэчаіснасці. З некаторымі
думкамі, асабліва ў грамадскай плыні - рэдакцыя не пагаджаецца.
Лічыць іх як адбіццё поглядаў шырэйшых кругоў грамадства - а не
толькі і выключна аўтара.

Вершы друкуецца згодна з атрыманым арыгіналам. Стыль і правапіс
пісьменніка захаваны.

Выдавецтва "Бераг".

Беласток 1988 год.

1. спадчына

... які пльвучь ... а Ён: раскрыжавань ...
хмы ... у крыві цячэ цывікоў іржа ...
і род людскі, нячыстым апантаным,
не мае сілы зьняць Яго з Крыжа ...

X

ЛЯМАНТ АСЕНЬНІХ ЛІСТОЎ

Мы - ападаем ... Мы - ападаем ...
парэпаньня ... ссохлыя ... эхоўкляя ...
Мы - праклінаем .. Мы - праклінаем
дрэва, сьляпое і хорсткае!..

Што нам да дрэва, як Мы - у гной?!
хай тройчы праклятое будзе!..
яно занятое сваёй вышынёй,
Нас яно - толькі судзіць ...

бачыць пакуты, гора і распач,
і нават сучком мізэрным
не варухне!.. раскашуе побач...
Вечны праклён у с і м д р э в а м !!!

X

РОЗДУМ ПРА ДЭМАНА

Ён атрымаўва ўладаньне прадоньні прыродныя ...
розум і ўладу зямную змог за-чараваць ...
... мроіцца: ў чорнае процьме душы першароднае
зоркі сумленьня крыштальна і сумна мігцяць...

X

... за што ты церпіш неадольны здзека
адчуванай, абрыдавай працы?..
... куды пльвеш ты, Бохы чалавек,
прыкуты да галер цывілізацый?..
... мне рэхам

першародны грэх ...

X

... кожны час - у "сваёй" гардыні:
"Самы значым у гісторыі - Я!..
Мая справа - да скону на зьгіне!..
Найвышэйшая праўда - мая!.."

...ды приходзіць раўнівы сапернік,
поўны пыкі да самых краю,
і на шлях свой "адзіна верны"
лье зацята чухув кроў ...

... Ёсць і ціхая праўда. Сьвятая-
ля цьвіковага вастрья:
не кранай, калі кроў - чужая,
праліваецца - толькі свая ...

X

ІСНАЕ

Сонца. Восеньскі бацькаў падворах.
Пад нагой - шамаценьне лісьця.
У сэрцы, поўным лаголы і зорак,
адкрываецца Тайна Жыцьця.

Праз Сусьветы, праз род чалавечы,
праз народы - як іх не душы! -
прарастае імгненне - у Вечнасьць
у дрыготкім трымценні душы.

Усьвядоміўшы боль прарастаньня,
дух, дасланы ў сьмерць, - уваскрос.
Горыч дольнай пакуты растане ...
Адкрываецца сэрцу
Хрыстос...

X

ападзе мой лісточак праменнага Дрэва Жыцьця ...
і адвольным сьвятлом у Сусьвене душа разьліецца ...
кожны крохкі палістачак Вечнасьці мне адгукнецца ...
...толькі б рэўнасьці чорнай абруч
мае струны не сыяў!...

X

як родныя сёстры - Каханьне і Роспач
падораць мелодыі, Вечныя Я тленныя ...
замэпчуцца ў сэрцах, далёка і побач,
лісточкі зямныя ... галінкі праменныя ...

X

ВІРАЙ СТРАЛЬЦОВА

Вы замове майй паверце,
бы адвечнаму шэпту лісьця:
нас чаруе ў чужое сьмерці
патаемнае Дрэва Жыцьця.

у сутоньні тоіцца золак.
Покрму хвалю хавае цьвердзь.
у агоні - зорны сполах:
Боскі Твар - адкрывае сьмерць.

X

Ёсць заповіт - зусім ня новы,
яго Хрыстос не адмяняў:
хай услаўляць усе мовы
Сьвятое Божае Імя.

І вось за морам, недарэчы,
даводзіць наш Мітрапаліт:
"...на том іскусственным наечы
наш чин в Церквах не говорит ...

народ хелаець речь иную ..."
Калі то праўда, Філарэт,
Вы на палітыку зямную
зьмянілі Божа заповіт!

X

У час апошняе высновы,
дзе скон глядзіць на вас штодня,
няўхо ня ўславіць наша мова
Сьвятое Божае Імя ?

У час сусьветнага садоху,
што вар'яе ад спакус,
блывьнерыць ганна несьвядома,
маўчыць сьвядома беларус.

я буду ў распачы і ў скрусе,
пакуль ня спраўдзіць гэты сьвет
савэ Царквы і Беларусі -
п р а з н а с :

Владзько Філарэт !

X

ЖЫЦЬНЯПІСЬ БЕЛАРУСКІХ СЬВЯТЫХ ВЯРТАЮЦА ДА РАДЗІМЫ

Роўнаапостальны ўладзімір,
праз дэстру тысячы гадоў,
глядзіць на сумны твар Радзімы,
на дэс асьлепленых сьмяю.

У вогнішчах і хмарах дыму
ад кніг сьвятых і мейсц сьвятых
скавалі ад сьвятых --
Радзіму,
зрабілі з нас - натоўп сьляпых.

Дыцпра ад душы адме
і паспаліты, і паст -
калі п я п е р вярнуць Радзіме
с ь в я т ы х ,
Владзько Філарэт !

X

ТУТЭЙШАЯ ШЛЯХЦЕ

Самаўпэунены і сьмт,
я у застойныя гады
крытыкаваў Мітрапаліта,
"Царкву - без мовы і сьвятых ..."

Владыку зрушў цень маркотны:
Дух Дзядаў - Храмам стаў сьвяціць ...
Але тутэйшы "люд шляхотны",
як і раней, паняла сьпіць ...

Ваш кволи дух Радзімы зморыць,
народ наш зганіць на увесь сьвет ...
за Вас сьвятую справу творыць
шляхотны р у с к і -

Филарэт !

X

ГІМН УВАСКРОШАЊНЯ

дзесьць стагоддзяў справа Хрыстова
на Беларусі кривавіць у сэрцах.
дзесьць стагоддзяў мусіць нанова
біцца зь нячыстым у паняверцы.

хто з нас адважыцца - сянёны і лёдна -
выйсці на Плошчу і перахрысьціцца?...
хто бараніць ад глумленьня - паўсёдна! -
Імя Сьвятое не забіцца?..

людцы над процьмаю самазнішчэньня
ўславім Хрыста, што за нас пакараны!
кожны - далучыцца да ўваскрасэньня ...
кожны - пакліканы ...
кожны - абраны ...

X

як лёгка Існае без нас -
пад'ётнаў крохкіх - застанецца!
і кветкай новай прыйдзе час -
замелька Сонцу ўсьміхнецца ...

няўжо ня ўчуем і цяпер,
прад гэтай лёгкасьцю зьнікненьня,
як хітра прыглушае
з в е р
мату Хрыстова: ўваскрасэньня?..

X

ХРЫСЬЦІЯНСКАЯ СУМОЎНАЯ
БЕЛАРУСЬ

Трохгаласную Аўтакефалію
Ты ўплала ў вянок вякоў:
праваслаўным дала ў кампанію
, каталікоў...
овай лагоднае -
- не-вера-годнае
нства! - зрынула ніць.

2.цені сучаснікаў

ЯЗЭПАЎ РЭЖЫМ

Замест прыгоннай дыктатуры -
з царом і панствам на чале -
узрос рэжым наменклятуры -
і ў горадзе, і на сяле.

узброены тэхнічным бесам -
прыроду згвалціў ...
і душу ...

заплечным, вдавным прагрэсам
ён чыніць -
дэману -
імшу ...

X

я малюся, каб Вас не забілі,
красавіцкай вясны вартавія ...
каб мы першым запал не згубілі,
калі Я духи ад стомы завме ...

каб мы памяць ня здалі хурбе,
што ў спецхранаўскі зьвязана клунак ...
каб мы зьведалі:самі ў сабе
мы пагібель нясем, і ратунак ...

самі "...ўмылі Расію..." крывёй,
пелі катам асанну звонка ...
і печаўся ў краіне маёй
натуральны албор падонкаў ...

і ўзьлес самы хітвы зь іх
на скрываўлены, попельна-пыльны
трон ... і ў процьме Сусьвету ўзьнік
"новы лад" - мафізна-дэбільны ...

але ўрошце - на сьвеце вясна ...
"мутагенны" і ў пекле магчымы ...
сьвет, напэўна, уратае вайна
з прайдзісьветамі
у к о х н а Я АЙчыне ...

я, тутэйшага племені сын,
клічу ўсіх - ад Сіднэя да Нішчы:
людцы, Гамлеты розных Краін,
мы паранены, час - памірыцца.

час адчуць, што ўсёды - абрмў:
на сябе палаваў палляўнічы.
час прыйсці да Таго, Хто адкрыў
Шлях і Ісціну ў людскім абліччы.

Тайна Гісторіі

/чалавеку,
які хоча перастроіць
сацыяльны раэль/

"Разобратся в хитросплетенных комбинациях противников перестройки всегда непросто. Деяния этих людей изобретены, продуманы на много ходов вперед, соображениями морали не обременены..."

/СОВЕТСКАЯ КУЛЬТУРА/
2 3.07.87.с.2

...яны думалі: "за краты
пасадзілі ўвесь народ", -
гангстэры і бюракраты,
будзь прокляты іхні род!

...што прызваньне пакаленьняў-
ім слухаць да ськону дзён:
"так вучыў вялікі Ленін"
іхні д'ябальскі заклён.

Брат! Які б ні выпаў горкі
лёс - змагайся й не тухы!
Псіхалогію "шасціёркі"
ты ў сабе перамажы!

Слухай Голас вечнай тэмы,
што й пад імі не заціх:
"Сацыяльныя сістэмы-
д л я ц я б е , не ты - для іх"!

Апрацоўвай іх, як похні,
слухай кохнуў, як верш, -
ад антычных да апошніх -
і мяркую, якія лепш.

А хутчэй за ўсё: на сьвечы
ў кожнай нешта -
для ўсіх нас!..
... як сузор'я,
як суквецці,
раскрываецца нам
ЧАС...

X

X

КАМІСАРАМ 17-га.

па царызму, сьціхлі хаўтуры...
працьвярозеў мясечны люд:
дыктатура наменклатуры -
вось сьнамававаў

Страшны Суд....

X

МАЛІТВА СЯРМЯЖНАЯ

/Уладзіміру Ільічу Ульянаву./
/...Генсекі прыходзяць і
сходзяць...
Наменклатуры роўны -
застаецца...

...Сталіншчына - як гра-
мадскі і дзяржаўны лад - гэта
мафіёзна-бюракратычнае сама-
ўладдзе на аснове кланавана-на-
менклатурнай уласнасьці на срод-
кі вытворчасці і прыгоннага
права для ўсяго народу...

/Рэплікі з залы на ад-
ным з філасофскіх семі-
нараў./

...сьвечкай структуры зьмяніцца-
справа двух-трох пакаленьняў.
Толькі ня тут таямніца
яны, названая "ЛЕНІН".

Зьведай, "Арпа іспайа",
сьпевам сваіх актаў:
гэта малітва за брата,
што на калені стаў?..

Не вольнага, не Аляксандра-
а што вякамі сагнуты?..
мо' ты падкажаш, Ка арга?..
пакінь мне свае пакуты...

Дзе х вы, вытокі рабства?..
У чым яно караніцца?..
Ці у "прыгніце клясавым"?...
Ці і глыбей таямніца?..

Зноў дыктатура мяшчанства
дух у падполье загнала.
Кволасць сэрцаў і панства
рэчаў што за навала!

Крочыць хвароба татальная
што за мячом "класавай":
песьня душы пахвальная
горш за зьвон радзячы...!

Дзе х заповітныя лекі
суднай хваробы сьвету?..
Дзе, падкажыце Ленін,
новы
вагар Архімедаў?..

X

9

X

СТАЛІЦА

Дзякуй Богу, што Вільню забралі.
Бо - каб н а ша й сталіцай была -
У магілах бы Храмы ляжалі
на пагосьце бетону і шкла.

Толькі й страціўшы сь в е т не скарыцца
мой народ. Як шляхотны Кастусь.
Там нашчадкаў Скарыны сталіца,
дзе і у х о ў н а
жыве Беларусь!

X

дэс за дэсам агортывае Вечнасьць...
а сама - толькі ў зорных імгненьнях
нам мігціць... і т а к о е мігценьне
у нашай зорачцы - Зосьці Верас...

X

ГЕНІЙ

не зьлеззінеў лагозны геній
у пекле згратаваных сыях...
жылі ў мясцелх летуценькі
айчыны... Я цені Хрыстовых рук...

X

УЛАДЗІМІРУ КАРАТКЕВІЧУ

/да 50-годдзя/

Ты ўзыхоў там, дзе Белая Вежа сусьветавым дрэвам
і Зямлю і Сузор'і карэньнем і гольлем арэ,
дзе пад Белымі Крыламі вечнае праўды напэвы
чые ў парты народ, што і ў сконе нябёс не памрэ...

Ты гарыш там, дзе чорныя цені праклянам луналі
паміх сьветам душы і зьянвечаным пэ-ам вякоў,
дзе чухня, верошмя Краю і Сэрцу скрываці
нам ірхон цьвіка ўганялі ў розум і кроў...

Ты- у Вечнасьць адмызеш...

прытуліш крылом навакольле,

ад якога ў сьвет твае вольныя песьні плылі...

Тваё слова - наш гімн,

што ніколі,

нікслі,

ніколі,

так,

ніколі не сыціхне,

не сыціхне на гэтай зямлі...

X

X

ПРАСПЕКТ МАШЭРВА 25 ЖНІЎНЯ 1987г.

/Тунэль ля кнігарні "Сьветач"/

Пад "Машэравым", быццам нанова
партызанская йдзе вайна,
"Беларусы, дзе ваша мова?.." -
патаемна пытае сыцяна.

Ад сьвітанку - ажно да поўдня
тыя словы гарэлі ў вачах.
Беларусы, можа не позна?...
мо' сьвяты агонь не ачах?..

Як ха х шкрэблі іх адмыслова!..
Эх, бабулі, - не Ваша віна...
Беларусы, дзе ваша мова?..
... зноў чарнее нямая сыцяна.

X

АРХІТЭКТУРНЫЯ ПАРАДОКСЫ

/Хлопцам з /без/Галоўнаму
і Дзяржбуду./

...яуешча - праз Бернардынцаў і Роха -
подых сьвятой таямніцы барока...

...дойлідам н а ш ы м мьшчыра ўдзячым!
крочым з барока - у стылі ...барачныя...

X

ЗНАК БЯДЫ НА МІНСКІМ АСФАЛЬЦЕ

нашы вёскі да долу туляцца...
на палях - штогод недарод...
а тут - хлеб пад нагамі на вуліцах,
і ... "кайфуе" хворы народ...

X

ВЁСЦЫ

Боль мой - твае няўдачы
у век наш бязьлітасна хороткі...
слухай: а можа дачнік
створыць новыя вёскі?..

X

ЦАРУ ЗЬНІЧНЫ

/Начальніку тутэйшай
дыялектыкі./

Ты супраць тэрміну "зьнічва"?..
Да "дыялектыкі" прывык ты?..
Твае дыплёмы й галава -
за еўрапейскія рэлікты?..

Зірні, куды мы ўсе прыйшлі!
Пакань цьвіліля сутарэньні!
Шукай у роднае зямлі
свае нябёсныя карэньні!

І Усе адшэнькі характва
зайграць у агністых марах...
І запраменіцца зь н і ч в а
у тваіх паплечніках - зьнічварах!..

X

ЗОЛАК

новыя, хлопшы, набудзем багацьці,
як а б т у т з й ш м назвы паняцьцаў.
новыя назвы - ня проста з а м е с т :
імі запаліцца - новы зьмест!..

X

СУЗОР'Е ПАЗАНАВА

спрэчва ... адольва...сутва...
Дух спалучылі і сьвет...
ты не ад-дольны - а д с у т н и ...
р э х а памоліцца ўсьлед...

спрэчва, адольва, сутва-
адпаведна 1, 2, 3 законны
зьнічы /дыялектыкі/.

X

БАЦЬКУ ЧАРОЎНАГА СЛОВА
СУМОЎЕ

/ Генадзь Тумашу /-

сатварыць Сумоўе ў Сусьвене
здолееш, калі адчуў душой:
самы значны чалавек на сьвене -
хто ц я п е р стаіць перад табой!..

X

МЕНСК. 1 ЛІСТАПАДА 1985 г.

замоўніце ўсе навіны
прад той, што мусіць нам спазнаць:
тут прыямліўся пан Генадзь,
каб сатварыць - Каласавіны!..

X

НАМЕСЬНІКІ ІСЫЦІНЫ НА ЗЯМЛІ

дарэшты нам прадэўрлі зэрнікі
душы - каб з нас зрабіць людзей -
гуманітарныя Імсэнікі
"адзіна правільных ідэй"...

X

ШЭЧЭ РАЗ ПРА "ПРЫНЦЫП МАНІЗМУ"

Манізм дзяржаўнай дыктатуры
лагічны, прости: "Р-раз, два, р-раз!.."
а ў філасофіі культуры
ць ... наразм....

X

ЦЕНІ ПАЗЭІІ

...быць мохет, за стеной Кавказа
укроўсь от твоих пашей,
от их всевидящего глаза,
от их всееслышащих ушей.

М.Л.

...і ў нас Мартынавы -- ня фікцыя ...
пашы жывуць - што Вечны Ямд!..
а пастычная паліцыя
цяпер завешча

...Галоўліт...

X

БЕРБУЛЬ

У крэсьле ідэалагічным
/у плане творчым - круглы нуль/
сьязіць бульдог бюракрытычны
/калі скарочана - бэрбуль/.

Прымлясаў вочкі тлусты караі:
глядзіць заўсёды - бышчам сьпіць
/відаць, не абмінае скварак,
як Ёсьць патрэба... закусіць/.

З трыбуны мовіць - бышчам лашчыць
ён кандыдатку ў м.н.с. ...
ды ад яго драпехнай пашчы
ты аніж не ўцячэш!

Сам не кусае. І ня брэша.
"Шасьцэрак" толькі наркуе,
і ... пад лагоднаў ўсьмешкай
ах хрумснуць костачкі твае!

Ягоны голас роўны, зычны...
У сабе ўпеўнены пакуль,
жыве бульдог бюракрытычнай
ідэалогіі - бэрбуль...

X

ЧЭРНЬ

Матывы Блока і Дубоўкі.

Чэрнь - не рабочы. Не селянін.
Чэрнь - то халуд, крывадушны і хівы,
той, што ля ўлады віецца лісьліва,
ля ніхніх частак гангстэрскіх сьпін.

Чэрнь - то пісака, чыя "творческий метод" -
што загадаеце - то ён напішу.
Чэрнь - той, хто выракся сэрца пазта,
чорту і Іскрынку прадаў, і душу.

X

БЮРАКРЫТЫЧНАЙ КОНТЭРЭВАЛІЦЫ

Нідзе ня знойдзеце спадчыну,
скрываюць душы ад загана -
бо вы патрапілі ў Краіну
гуманітарных партызан!..

X

ДУХОЎНАМУ БРАТУ ПЯТРА I

Нязломнай волі, шчырага натхнення
Пятрову брату, што да нас прыйшоў!
І памятай: на ніве абнаўлення
абспірайся - не на халуўу.

І не на шэрасьць. Бо ў сваіх скляпеннях
змарнуе усё, што родам ад сьвятла.
Ей ненавісны талент і сумленьне.
Ей ненавісна і твая мятла!

На тых вярней за усё абспірацца,
чый дух лунае ў вогнішчах вякоў,
чья душа - скрозь катаржная праца ...
Абспірайся - на ерэтыкоў!

На тых - хто "супраць". Стойкаў зацятых,
Намчадкаў праўды церняў і цьвікоў,
стагоддзяў даўніх і гадоў трыдцатых ...
За фаль зямлі трымайся, брат Пятроў!

X

КЛОПАТЫ БУРКУЛЯЗІІ

У мінуўшчыне - буржуі,
зараз - замест іх - бярбулі
душы людскія сагнулі
так, што продыху няма ...
Але здорава трухнулі,
як Пятроўскі дух адчулі.
І пытаць уязьлі:
"Колькі год шчо - задарма?..."

X

ЕРЭТЫКУ НОВАЙ РЭВАЛЮЦЫІ

Ты ператрос "адстойнік тармажэньня"
у промыслаўска-грэшнскай Маскве.
Пакуль што - верх... Пад злоснае шпыньне
усёй гэтай процым вож - на галаве ...

Так, процым вож - на Галаве Русі Вялікай, -
што апаганіла, зьянвечыла Маскву.
Самотны твой, адчайнадушны выклік
падзеяў веку сёньня я заву.

Не задушму ты голасу сумленьня
сярод сагнутых і азмытых сьпін.
Не забалўся бінды тармажэньня
у самым логаве, супраць усіх --
адзін...

X

АСАТАНЕЛАСЫЦЬ

... у XX-м паглыбіўся міф пра Сізіфа:
калі шлях - не Хрыстоў ...
ай працай заняты
А с і л а к
дзесятка гадоў ...

X

X

каб палепшыць нашы справы,
партыя - а не Маскву! -
мы аддзелім ад дзяржавы,
быццам грошную царкву ...

X

ДВУХСТУПЕННАЕ ВЫЗВАЛЕНЬНЕ

альбо
ДВА АНГЕЛЫ

Царкву адсоўвалі Управа,
Улева - партыя./Цяпер./
Пад зьмякчай назвай: СССР -
узьнікне в о л ь н а я Дзяржава!..

X

"Камуністы - гэта нячмыты!.."
я нязгодны з гэтай такой:
камуністаў Фідэля праманісты
блаславіў уласнай рукой.

Сьвятары сябруць з Фідэлям:
ён сярмажнае ўзьняў да нябёс,-
гайдануўшы зямныя арэлі, -
бо ў сэрцы Фідэля -
Хрыстос!..

X

НАТОЎП І ЛІДЭР

"Не сатвары сабе куміра!.."
такі нам боскі завет.
...ды толькі позірк правадзіраў
нас зачароўвае
...як сьвет...

X

...Чорныя Я Бедыя Плямы Гісторыі

...каб па-значыць нячмыстага лапу,
бо ізноў нашы душы паб'е, -
толькі праўду -
пра н а ш а гестапа...

і - імёны
тутойшых Барб'е....
і - сьвятых...
і - падзьвіжнікаў д'ноў
не хавайце ад нашых людзей...
чмытых душ праманістыя росы
змыюць белым
з асьлеплым вачэй....

X

НОЧ

Прывязанага дротам да слупа
мердуець па чарзе. Пад столькі гмаху.
На рыштаваньнях. Ноччу. Я ня спаў.
Я бачыў гэта. Чуў. Дрыкоў ад хаху.

Іх было шмат. А ён адзін. І я,
што зазірнуў на службе вяртаўнічай
у гулкія мурм. І ноч мая.
І ціхай гангстэрскай расправы звычай.

Калі мяне заўважаць - мне "кранты".
Такога сьведку хіць не пакідаць.
Званіць 0-2 ?.. І праз пяць год спаймаць!
А то я раней ... Ня збрэша, што - "ня ты" -

Як лісьцік сэрца. Колець у вушах.
Як мшы ціхутка, задам выпаўзаю -
і у свой пакойчык. І на ключ свой хах.
Даруй мне, Божа, сьмерці - не хада!

X

"ЗАБОЙСТВА 69 ДРЭЎ
ЛЯ "БЕРЫ ХАРУЖАЙ"
17-18 САКАВІКА 1987 г.

"Бог высока, цар далёка,
а начальства - тут, пах
бокам..."
/з народнага/

.... тут летам - міх сьпякотных морываў сьвінца
і ліпкіх, нібы клей, сінеч асфальту -
лагодны цень і прахалодны ветрык
быў летась ... і штогод ...

Цяпер
на белым полі
ляхаць мае сьбры,
абароніць якіх я ня мог
мой кволай дух...
забілі іх
рукамі дзецкоў вясковых
/былых вясковых!/,
што на чысьцітэй беларускай мове
казалі мне - /у адказ на запытаньне:
- Як можаце вы, хлопцы, выконваць
такі загад?../:
- І не тако
даводзіцца рабіць.
Мы - паднявольныя.
Загадвае - начальнік...

- А што, як загадае
начальнік
зьнішчыць
адно толькі
дрэўца хмільца
на Зямлі?..

ня трэба я сечы, пілаваць, "на пуп" яго
ня трэба класьці:
націснуць толькі
кнопачку -
і усё...

Ён сказаў: " - Гэта трэба
для самай лепшай - наркае! - Радымы..."
альбо: " - ... для бедных, для прыгнечаных...
для в а с..."
альбо: " - ... для в е р н і к а ў, што
вмішчаюць д'ябла...
націсьні кнопку - толькі і ўсяго..."

такія ж дзецкі, як вы,
сцягаюць ля "нашых" і ля "іхніх" кнопак,
і ў кожнага н а ч а л ь н і к...
і кожны - павінен слухацца,
бо ... паднявольныя мы ўсе...

ляхаць мае сьбры ...
магутныя -
каторых - і не абхапіць рукамі!
маўкліва і панура
на белым полі...

а дрэўца крохкае хмільца
яшчэ расьце; яшчэ трымаецца, трымціць...
маленькая Зямелька
яшчэ нясе яго над Процьмаю Сусьвету ...

пакуль яшчэ
н а ч а л ь н і к
не загадаў сьсячы яго...

а мы - заўжды гатовыя!...
мы - паднявольныя...
наш лёс -
з а г а д !

X

ЗАКОН ТЭРЫКОНА

/матуў. Кандратовіча/

пад пірамідай зла, нібы ў нетрах шахты,
у сэрцах эгвалчаных - як высьпее пара,
пад вокам зьдзіўленым асатанелай варты-
самазапальваюцца сьвечкі Добра ...

X

3. класічныя матэры

НАШ ЛЁС

Сябры, прысягайце змагацца сумленна,
Хоць бой і няроўны, хоць біцца дарэмна.
Над вамі сузор'і маўчаць у вышні,
Пад вамі - магілы, маўчаць і яны.

У Алімпе няхай раскашувіцца богі,
Іх вечнасць - чужая для працы і трывогі.
Тривога і праца - сьмяротных закон:
Нема перамогі, для іх - толькі скон.

Праз церкі і глум пранясіце сьвяткі,
Адолейце скруху і ганьбу слупы.
Над вамі бязсунны зорныя пляні,
Пад вамі - нямкі, глухія скляпы.

З аблок алімпійцы хай вокам зайздросным
Глядзяць, як канея нязломны баец:
Хто сэрцу ня здрадзіў, раздушаны лёсам,
Той вырваў з іх рук пераможны вянец.

X

НАШ БЕК

Ня плоць, а дух разбошчаны цапер.
Адчайнадушна чалавек сумуе.
Ірвецца да сьвятла з цьвілых пячэр,
А у сьвятле - шалее і бунтуе.

Бязьвер'ем спалены, глядзіць у скон.
Нясьцерпную нуду штодня выносіць.
І ведае сваю пагібель ён,
І прагне веры, ды яе - ня просіць.

Не скажа ўвек, з малітвай і сьлязай,
Каб увайсці ў а д ч ы н е н ы я дзьверы:
"Прымі мяне ... я веру ... я - з Табой ...
О, Божа, ацалі маё нявер'е!.."

X

X

Не, мудрацы, ня вір прырода,
Дзе я глынаю вашу мосьць.
У ЯІ - Душа, у ЯІ - Свабода,
І Мова, і Каханьне Ёсць.

Лісток ці кветачку на дрэве-
Садоўнік начапіў на кіі?..
Ці сьпее Ён у чыстай Дзеве
Гульня адчужаных стыхій?

У іх толькі мёртвае пазнаньне
Кругазвароту небыцця.
Для іх і сонцы - без дыханьня,
І хвалі мора - без жыцця.

У душу ім промі не сьвяцілі,
Вясна ў іх сэрцы не цьвіла,
Пры іх лясак не гаманілі,
І ноч бязслоўная была!

І мовамі па-за зямнымі,
У сугуччы змроку і бліскавіц,
Ня раіўся ніколі зь імі
Сусьвет праз помых наваліні!

На тое тут, што невядомы
Аргану сьпеў глуханям:
Дабраахвотны і сьвядомы
У іх абруч ля гапавы!

X

Над змрокам, над натоўпам тым
Пакутна соннага народа
Ці ўзыдзеш ты калі, Свабода,
Ці блісьнеш промнем залатым?..
Твой промень блісьне ў вачах,
І сон згарыць бы золак цьмяны...
А даўнія, гнілыя раны
Ад крмуд, ад гвалту і зьняваг,
Разбэснасьць душ і пустата,
Што буршць розум, ў сэрцы мне, -
Хто іх загоіць, хто прыкрне?..
...Ты, рыза чыстая Хрыста...

X

Х

НАШЧАЛКАМ СКАРЫНЫ, КАЛІГОЎСКАГА, КАРАТКЕВІЧА

Кахальных і кар'єрных мрояў
нядоўга цешыў нас падман.
Мільгнула добрае і ліхое,
як сон, як золкавы туман.

Ня згас адзін матыў змаганьня
спакусе ўлады векавой:
яшчэ ня згвалчанай душой
Айчыны чуем спадзяваньне.

І не чакаем мы адхланьня
у нядолі наскрае зямной:
мы сьнім не зманьлівы спакой -
матыў н а б і с н а г а
к а х а н ь н я ...

Пакуль свабодар гарым,
пакуль для годнасьці хваля-
ваўце М о в а в , сябры,
Айчыны любай вартаваць!

Царкву Крывіцкую з руін
уздымем - зь Белым і Чырвоным!
І зьгіне рабскі дух, як дым,
і ўсе з а б і т ы я імны
С ь в я т ы х - Айчыне аддадзім!

Х

АЛЯКСАНДРУ АЛОЕЎСКАМУ /зь вясю - у вечнасьць/

Струн існых сьцішанья гукі
да сэрца нашага дайшлі.
Кранулі зброю нашы рукі,
ды - толькі краты наблі.

Бард, ты усё бачыш: ланцугамі
і л'сам ганарымся мы.
Царам лямпыправай турмы
мы не зрабіліся рабамі.

Сярод бязьвер'я і нягод,
цяхар - заходні, і ўсходні,
і свой - скранем. І наш народ
асьвешчана сьвятой паходняй.

Скуем мы веру з ланцугоў.
І - зазьвіняць званы свабоды.
І ў сьвечце ірадаў - цароў
уваскрэсяць Ісціну народы.

Х

Х

КРЫВІІ

/зь Вечнасьці - у'вякі/

Сьпядзёны, векавы цяхар
нясе пакорліва і годна.
Ня зьгіне дух тваіх ахвяр
Сьвятых. Няломны і лагодны.

Нягодам верная сястра,
надзея ў змрочных сутароньнях
абудзіць золак прасьвятленьня.
Надыдзе Ісціны пара.

Свабоды і сябрыны час
павее ластаўкай адлігі.
І зьледзянеўля вярці
сьлязоў наб'е абмыць нас.

Астрогі дэманаў падуць.
І - праз відучасьць і лагору,
нібы сьвятую ўзнагароду.
Англы меч нам аддадуць!

Х

МОВА

/МУЗЫКА НЕЗНАЕМА/

Праз дні, бясконцыя і глумня,
з-за млосьных слоўных завірух,
кіруе прывідамі сумнымі
пыхлівы, спарахнеў дух.

Пад пылам і сьвінцовым морывам
гудуць пухліны гарадоў.
І працаўнік, асілак змораны,
гадуе процым лайдкаў.

І кожны вечар, з пастановамі,
каб нашы душы ўсьцерагчы,
грымаць правэранымі словамі
правэраныя трапачы.

Паўсюдна пакі танных пернікаў
і прыкаваных бізуноў
...па душы вернікаў і вернікаў
маркотны месяц узьшоў...

і ў кожным сэрцы патаемнае
іскрынкай раптам прамільгне...
І - цемра зноў: хваля дараемнае,
і, п'юна х, ісціна ў віне.

І мудрацы увчэнт застрашаны -
хывуць у "золале": маўчаць...
І рыфмачы з вачыма гангстэраў
"у працы ісціна!" вішчаць....

..... начамі, чорными ад роспачы,
лаўля - у яве ці то ў сьне -
пашчотны дух дзявочай постаці,
што гоіць мроямі мяне.

Духмянай хваля агортвае
і працінае, бьццам ляс.
І сым, што днэм блукалі м'ртвыя,
бм' зоркі, падаць зь няб'с.

Лунае став, ільном атулены,
у пал'стках бэзу галава.
Зачараваны і расчулены,
тану ў бездань хараства.

І поўна блізкасьць нялоўна,
плыву праз бэзавы валом.
І ў бырай лебедзі чароўныя
і мой зачараваны сум.
Глухія тайны мне даручаны,
чужыя сонцы я нясу.
Праз патаемныя заручны
п'я патаемную красу.

І роспач хіліцца да роспачі,
і адтуляецца адчай.
І вочы сінія, блэдонныя
плывуць са мной за небакрай.

Там скарб бяспэчны я захоўваю...
Жывым мігчэньнем зорных вейк
нібыта Вечнасьць зачароўвае
і выратоўвае навек.

X

НА СКОН НАРОДА

Манкуртам стаў нявольнік л'су.
Маўчыць. Сыноў не пазнае.
Ні болю ўжо, ні прагі помсты:
чароўны круг на галаве...
Манкурт!.. навошта галазэньне
і мітусьня - пасья пакут?..
Ня будзе т у т уваскрашэньня -
адбіўся цэсараў прысуд.
...Згарэў вянок вякоў... Цяпер вяном цянорым,
вобітам маўраці, зм'яжкі чало...
І зм'яжкі спедачыннае Слова
І згасла Боскае Сьвятло ...

А цар спатоліўся крывёр.
Дае пал'тку нездарма:
шляхотны дух над той зямлёй
сканаў. Ратунку ўжо няма...
І што за дзіва?... адусым
на лоўля ічасьця і чыноў
выбуць процым ўцекачоў -
і Герастраты, і Іуды...
Гвалтуць д'яблавы сым
чужыя звычай і мову...
Затое ўласныя чыны

адмыслова!..
і Муры -
да нашай славы!
в'яках, - пасья аблавы,-

свой пір, ганебны і крывагі,
спраўляець каты Я гандляры!..

А вы, тутэйшыя Дантэсы,
падпанкі подласыя нахрапістых братоў.
Сьвятань-спадчыну ў пракруставыя "крэсы"
за срэбрнік кідаеце колькі ўжо вякоў?..
натопам сквапным раскашуеце ля тронаў,
на вочы матчыныя селі,

крумкачы...
схаваліся за шыльдамі законаў,
і суд, і праўда перад вамі - ўсё маўчы!..

Але ёсьць Божы буд, наперсьнікі распусты!
Там ажыве закатаваны Край...
Намы народ свае раскрыве вусны
і зласца вам: "О Божа! Пакарай!.."

...Усё ўзновіцца, што той абруч чароўны
сьцір з памяці, зь зямлі, з душы...
І кожны - уваскрашальнае пакуты поўны -
мо' учуе: "...Ідзі...
і болей не грашы..."

X

ПРАРОК

Ад той пары як я набыў
Вышэйшай волі дар прарочы,
старонкі злосьці і худы
адкрылі мне людскія вочы.

Я ніс усім сваю любоў
і праўды чыстыя вучэньні:
у мяне Я бліжэйшы з братоў
шалёна кідалі каменны.

пасыпаў попелам чало,
пайшоў ад іх з кійком хабрачым...
і вась - пустэльнае хытло...
хыву, як птушка, - Божым харчам...

мне ціха ў вочы зазірне,
з даверам, кожная істотка...
і зоркі слухаюць мяне,
мігцяць лагодна і дрыготка...

калі х, праз тлуму і кірмашы,
бывае, совакся ў сьпешым,
гавораць дзецям, ад душы,
старыя - у ветлівай усмешцы:

"Глядзіце: прыклад для ўсіх вас,
ён - ганарлівы, н а м варожы!
Дурны, хацеў упэўніць нас,
што ў ім гаворыць Голас Божы!

Не адступае ад свайго,
хыве панурны і балесны...
І кожны з нас - разумны і чэсны -
з пагардай пліне на яго!"

4. маленьні

X

ДА ВЕР Г...

Темніня!... мне сумна ў зласлоўі ...
Сьвятню к о х н а е ўслаўля я ...
бо ў Сусьвене Ёсьць адна - м а я :
то - лучнасьць вама існая ў с у м о ў і

X

МАЛІТВА АБ АДРАДЖЭННІ
БАЦЬКАЎШЧЫНЫ

у бязьвернасьці змярцьвелай,
Хрысьце, доля наша сплмла ...
дай нам немачы - Русі Белар -
сьвечкай-быць Твайго Сьвятла.

X

чорна-белыя плыні Быцця
я кранаю пальцамі лёсу ...
мне бел-чырвона-белы сыцяг
адгукаецца бацькам хросным ...

X

ДАСТАЕЎСКИ

каха, як зь цемрадзі выйсьці нам ...
відушчасць - ці сьлепата ?..
лепш са Хрыстом - бязь Ісьціны,
чым зь Ісьцінай - без Хрыста.

X

НА САБСРНАЙ ПЛОШЧЫ Ў СТОЛЬНЫМ
МЕНСКУ

мяне гучае сумная званіца ...
мяне заве Адвечная Рака ...
я перад Храмам - каб перахрысьціцца -
ў мяне ... не падымецца рука!..

X

С, Крыўя, - не!.. Цябе ня зморачь!..
Ты зноў асьвешчашся знутры -
як па-крывіцку загавораць
з Табой Хрыстоў сьвятары!

... самотным прывідам сьвятару
ля канфармісцкіх пустыроў ...
зепальваю сьвятую мару -
стварыць Крывіцкіх сьвятароў!..

X

X

я праўна ведаю: у самоце згасну я,
не блаславіць мяне ні Рым і ні Масква ...
а ле я веру: пад Сонцам спраўдзіцца
Хрысьціянская Крывіцкая Царква!..

X

памілуй, Хрысьце, памілуй
нябохчыкаў і жывых ...
і дай нам усім сысяжыны
ў бясконых Шляхох Твайх ...

X

НАРОДУ

цябе ў Неба - нібы немаўлятку,
што ня можа й ня хоча ісьці, -
панасе закаханая шляхта ...
... толькі д з е тую шляхту
знайсьці?..

X

КУПАЛУ

... ты ч у ў ...
... старзе лес асінак сівою ...
... замоўкне рырай крумкачом самотным ...
... сямлекць мяды дзьмухаўцом ачалым ...
... счарнець душы ў торбах моў чужых ...
чаму х твае ўнукі,
Янку,
паклалі вуха
пад кіпшор мязьведжы ?..

X

ВЯЗЕНЬ

хай апантанасьць чорная кляне?..
насі, душа, вярты катаваньняў ...
асуджаны я ўласным спачуваньнем ...
...ці стане той пакорлівасьці мне ?..

X

мне раўнасьць быццам рэкіем сыпявае ...
і сьвет нібы паплыву перад вачамі ...
ня чую, як тэмна высьпявае
мату ратунку ўзслаце маўчаньня ...

X

як успомні - грахоўнае полля
гранікае і пквіць мяне ...
не скарацца ні ў яве, ні ў сьне ...
... і Анёла моў ля скроні бязмоўны ...

X

КАХАНЬНЕ

вузкая сыяжынкай хроснак
падае распач углыб ...
будуць заўсёды на ростанях
в о б р а з і п р а т а т ы п ...

X

... у халоднай бяскожнасці зорнай свабоды,
нібы вейкі дрыготкуе ласку сыязіны,
ты мне дорыш, таемнак мовай лагодны,
дакрананьне лістка да праменнай галіны ...

X

МОВЫ АНЕЛЬСКІЯ

... слёўнік-раяль, твае струны бяскожныя
шэпчуцца ў сэрцах, хвалі чуйлівыя ...
душы адтульня - струны міх сонцамі -
ласку зямную пяць палыхліву ...

X

... у табе - і мудрасць хвалявання ...
і слодыч мройная ў журбе ...
і Тайна зорнага вяртаньня
мне адкрываецца ў табе ...

X

... няможна сказаць ... і маўчаць немагчыма ...
Душы тваёй Кветка і дражніць, і страшыць,
як прывід паданьняў, чухацкіх і нашых ...
я зьведаў цябе - хоць ня бачыў вачыма ...

і хай нам ня лёс на зямное сыяжыне
схавацца ў шэпт аблячынці ці хмаркі,
чаруць ня нас лясуні і вадзьмаркі -
мы злучаны ў в о б р а з е
і у с п а м і н е ...

X

ПУПАВІНКА

... з ч а с о ў
калі нас ня было,-
у расстаньне,
у м і г , што пазначаны: м н , -
шчымлівым
няўлоўным
заўсёдным вяртаньнем
тамле над намі
у с п а м і н ...

X

дзеі ... і словы твае ... і маўчаньні ...
слухак у нотах гудоў хуткаплынных ...
вей сутоньняў ... і б'гомь сьвітанняў
моваў лёсу мне вочы адкрылі ...

X

... утаймаванне тамленне - тоіць Пяён ...
а страсьць шалёная - агонь зьнішчальны ...
ці стрэнем мы
тоў м і г уратавальны,
што лучыць іх,
калі над імі -
Ен?..

X

МАЛЕНЬНЕ АКАЯННАГА

ізноў каханьне - Авелю?..
Ён - варты, а я - не?..
зьяіцолілі, зьяіславілі,
зьяіражлі мяне!

не адчуваць крэўнасці?..
Ён - родны, а я - не?..
... зьяіма чорнай рэўнасці,
ня джалі, ня джалі мяне...

і - утаймуу ліха я ...
і зьнічкэй не міне
мяне малітва ціхая
за тых, хто без мяне...

X

СУГУЧЧЫ ІСНАГА

/Разьвітанне
з рэўнасць чорнай.../

... к о х н ы
кінуць у сьвет,
каб у ім адгукнуліся
і н ш ы я струны...
і п р а з іх
адгукнецца Ён здзіўленым
т о н а м с в а і м ...
і ў к о х н ы х д в а і х
с в о й мату
і таемны Дарунак
ад Яго...
і ў с е с т р у н ы
ошходзяцца ў Ім ...

Х

З ПЕТЧАВА

На вер, дзючо, на вер паэту,
Сваім яго не абвішчай -
І горш ад зманьлівага сьвету
Яго каханьня унікай!

Глыбінь ягрных не спазнаеш
Сваёй дзіцячай душой.
Агонь вачэй не прыхаваем
Ні вейкамі ні рукой.

Паэт магутны, як стыхія,
Непадуладны ён сабе.
Міхволі мары маладыя
Апаліць, зломіць ён табе:

Народ паганіць альбо хваліць
Яго бяз сэнсу ці са зля:
Ён не змяркае сэрца джаліць,
А смокча пільна, як пчала.

Тваёй сьвятні не парушыць
Паэта патаемны дар.
Але жыцьцё тваё - задушчыць.
Ці ўзнясе яго да хмар.

Х

РЭКА

Кахай, дзючыно, кахай паэта!
І абдымі - як зорны Край ...
І таямніцу: не ад сьвету
паэт, - да скоку памятай.

У хмарах споўніцца тамленьне -
і бліскавіцамі душа
падорыць мір і ачышчэньне ...
І - новы зьдзейсьніцца абшар !..

Х

РОДАНЫ РОЗДУМ

ад варламаўскіх імператываў
мой наўна, хавельны заклён:
чысьціня, ласканаласьць матываў
наш алзіны - для Вечнасьці - плён..

мы - Сусьветаў карона і судзі?...
Тайне Істага - сэнс і прысуд?...
што х з армоніяў Зорнаў будзе -
калі й там загануем?...
/як - т у т ?.. /

гандляр, мясьніку і паэту,
селяніку, што творыць ралль,
спавядаецца ў процьме Сусьвету
зны, што спустошыў зямлю ...

Х

СЛЫХ ВЕЧНАГА
альбо
РЭКА СЬВЯТОГА ЯНА

можа стацца, што СНІД і Чарнобыль,
і Зямелькі атручаны ўздых,
і пакельныя сконныя бомбы
нам загоць расстроены слух ...

Х

для пакаяньня - на для славы -
дасланы нам Афганістан ...
закляньне кожнай звышдзяржавы -
с в а ё гестапа ...
с в о й В'етнам ...

Х

"АДЫДЗІ!..."

/Хрыстовым дачкам -
Германіі і Расіі./
/з А.С./

Вярні за П е р ш у ю бойню:
паўсьвету ў канцлагерны склеп
загналі, бы статак у стойні,
два бесы - Адольф і Язэп.

Нявольнікі ў бойню Д р у г у ю
дазволілі кінуць сябе ...
і дэман сусьветна шчыруе:
мы ўсе - на магільнай сябе.

І с к л о н н а я ўжо пгарэстае
і чорнае быльлю дыміць ...

няўжо мне любові ня стане
нячмстага
п е р а х р ы с ь ц і ц ь ?!

Х

ПАЭТ І КАТ

У паэта - Слова,
У таго - сякера.
Нішто на нова
У новай эры.

Ліцяць галовы,
І кроў ліецца ...
Паэта Слова
Загоць сэрцы!..

І нават кату,
Які п а в е р ы ў,
Дагуе краты
І стук сякеры ...

Бар сэрца даў, святло і цеплыню.
Сышла пара паліць, прышла - гаіць.
У сьвеце сьмерці й чорнага агню
Хрыстову сьвечку мушу запаліць.

На гроба пулаў. Цулы - быццам сны.
"Гаі, ратуі!" - то шэпча мне Зямля.
І мроіцца крывавае ралля:
Свой Крыж данёс да скону Божа Сын.

Натоўп шалее, шэры і тупы,
бязлітасны, пляе Яму ў Твар
і прагне сутаргаў Таго, Хто Божа дар
жыцця прынёс у тлумныя скляпы.

О, Божа! я да ног Тваіх тулю
асьмяглы шэпт навек зьнямелых слоў.
Што творыце! Што ж губіце Зямлю!
Нябогі! Гэта ж - в а ш а Плёць і Кроў!

Х

С, Хрысьце, Ты спрадвечнае жыццё
ад-дольных дук сярпом праменным праўдзім:
наш час і лёс, сьляпы адчай і радасць,
і зло, і сьвятасць - рушаць да яго ...

Х

памілуй, Хрысьце, памілуй
нас-за разбой паньры ...
ня ведалі - што тварылі ...
пустэча - нашы вяртыгі ...

Х

апошні разлом паміх тленым і Вечным
ацольваем цяжкі, як першы - дзіць.
трымаюць агонію нечых плечы -
і ўсё ж праглынае наш тлен Небыццё.

а плён, што для Вечнасьці сэрца сабрала?..
у апошнім адчай дасьпее той плён.
пакуты адмераў - ні шмат і ні мала -
міх тленым і Вечным апошні разлом ...

Х

/з Верлена/

Хрыстос:

-Кахай... выйдзі са сваёй цемры,
кахай ...

Адвеку,

о пакутная самстная душа, я прагну,
каб ты кахала Мяне ...

Я адзін у цябе цяпер ...

АДТУЛЬНЫ ЧАС ці ВЕЧНАЕ ЦЯПЕР

... сустрэне за м а х о й Хрыстос адзіны
душу пакутную, што ўздываецца ў бланіт,
з сабой ўзяўшы зорныя хвіліны ...
... а тлумны час - аддзе ў Нябыт ...

5. кога

Х

хай будзе плённым час і лёс,
наканаваны нам у сьвеце ...
і хай адкрыецца у сэрцы
Той, Хто - у сьмерці -
уваскрос !..

Х

СХІМНІКАМ

вас спакушае цэсар
разбэшчанай д'ябальскай душой,
і дабрабьтам,
і чымсьці толькі яшчэ!..
а вы трымаеце
сэрца гісторыі Духа...
Боскай Самотай
сьпеў ваш
па хмлах Сусьвету цячэ...

Х

НЯЧЫСТЫ СЬВЕТ

спецслужбы і мафіі паніць паўсюдна,
адозьненны - у формах: прыгону,
мэны...
у маленькіх і працы нявольнага люду
я чую мату п е р ш а р о д н а й віны...

Х

хорсткасьць да "сучкоў" чужых,
мяккасьць да сваіх "барвенняў"
не дае суладна хіць
ні з сусьветам,
ні з сумленьнем...

X

СТАРЫ СЬВЕТ

/Маналог эпохі застоў./
такая беспрасьветная лянога,
што на'т па сьмерць ісьці ўжо неахвота...
я песьню лебідзіну сьпяваю,
якой ня бачна ні канца, ні краю...

X

БЕЛЫ СЬВЕТ

альбо
СУМОЎЕ НАЦЫЯНАЛЬНАГА І ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНАГА
...когда народы, распри позабыв,
В единую семью соединятся...

Здароў'е ўсіх - а с о б і р о д у -
у злагоўі к о ж н а г а народу:
яго містычнай пуцявіны,
яго прыгоднае хачіны,
душы і мовы, гаспадаркі,
уменьні з бліжнім хіць без сваркі...
Як карані і як галіны
у Д р э в е, мы - акорд адзіны.
Але, каб н і гучаў прыстойна,
с т р у н а асобная
у с т р о і
пагінна быць - сваім і цолям...
І сьвет, сапраўдна, стане -
б е л ы м...

X

"НАЦЫОНАМ", МЯШАНЦАМ, "ЧЫСТЫМ АРЫЯЦАМ"...

...арыбаў ці габраў
лаў Яхвэ ці Алах...
мы ў сь в е ц е выбіраем
не генафонд - а Шлях...

X

ня слухавць словы ... учынкі - ня чуць...
з сутоньня - адчай - да сьвітаньня...
начамі - малюся... пад сонцам - начую...
засвойваю
М о в у м а ў ч а н ь н я ...

X

ЖЫЦЦЬ

/мату Саламона і Дастаеўскага/
... яно сплятае ласку і атруту ...
і разам зь імі - зьнічкай прамільгне...
усё мінае - радасьць і пакута ...
і толькі Сум Сусьветны не міне....

X

...Вечнасьць абрала

Племя ... і Час...
Шлях ... і Аблічча ...
і Слова ...

каб прытуліцца да мохнага з нас
Духам

і Целям
Хрыстовым ...

X

РАСІІ

... Хрысьціянская Манархія -
ты амаль тысячагоддзе
утаймоўвала анархію
у расхрыстаным народзе ...

... амаль век - асатанелая -
ты шархуе папярэдніцу ...
і ... вяртаецца,
насьмелая,

да Крыніцы -

... як

Н а с л е д н и ц а !..

X

СЬВІТАНЬНЕ

/Зямля, 1988./

Тысячагоддзя інсургенты,
за нашы душы змагары,
сышліся т у т інтэлігенты -
і сьвецкія, і - сьвятары.

Бо ў час худы і прасьвятленьня, -
што нам над безданьню мігціць, -
задумаўся Вянец Твароньня,
што далей:

зьгінуць ?..

альбо - хіць ?..

Паміх Уладаў і Клірам
суладдзя сонца ўзыхло.
І згасла ноч былых куміраў.
І ў сэрцах - Боскае Сьвятло!..

X

988-1988

1000

ГАДОЎ

ХРЭСЦІЯНСТВА

БЕЛЯРՔСІ

MILITARIUM

OF

CHRISTIANITY

OF

BYELARUS

